

Verksamhetsberättelse 2009

Gröna Bilister

Inledning

Gröna Bilister har lagt ännu ett framgångsrikt år bakom sig. Föreningen har fortsatt att spela en tung roll i debatterna kring miljöfordon och fordonsbränslen.

Gröna Bilister har under 2009 arbetat efter följande manifest:

Skärpt miljöbilsdefinition

Gröna Bilister anser att dagens miljöbilsdefinition är för snäll och inte driver på marknaden längre. 2011 bör definitionen kunna skärpas kraftigt avseende koldioxid för fossilbränslebilar och även mycket kraftigare energieffektivitetskrav på bilar som framförs på biobränslen och el. Marknaden är sedan länge beredd på en skärpt definition.

Förnybart billigare än fossilt.

Etanol- och gasbilar som körs på bensin gör ingen klimatnytta. Därför anser gröna Bilister att regeringen snarast bör säkerställa att E85 och biogas är billigare än bensin, t.ex. genom en beskattning av norsk modell, och en beskattning av fossila drivmedel baserad på kolinnehåll och klimatpåverkan.

Avvecklingsbeslut

En undersökning som Gröna Bilister har gjort visar att det finns en majoritet i riksdagen för Centerpartiets förslag att 2015 stoppa försäljningen av nya bilar som enbart kan gå på fossila drivmedel. För att ge marknaden tid att anpassa sig bör lagförslaget komma under 2010.

Minskad bilism

Även miljöbilar orsakar föroreningar, klimatpåverkan och trafikolyckor. Därför bör regeringen även stimulera kollektivtrafik, cykling och distansarbete, bl.a. genom att inte längre ge störst reseavdrag till bilister och minst till cyklister.

Biobränsleutveckling

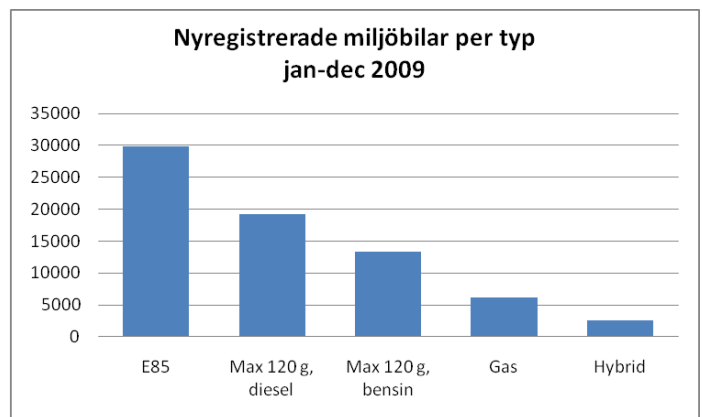
Biogas, biodiesel, el och etanol som fordonsbränsle behöver fortsatt nationell stimulans för forskning, utveckling och marknadsintroduktion.

Den 30 juni 2009 var sista dagen för köp av miljöbil för att få del av statens miljöbilspremie. Gröna Bilister slår fast att premien varit viktig för att nå Europas högsta miljöbilsandel och ger regeringen silvermedalj för premien. Guldmedalj blir det inte eftersom premien varit onödigt dyr, inte tillräckligt stimulerat de miljöbästa bilarna och enbart stimulerat privatbilister.

Från miljöbilspremiens införande 1 april 2007 till dess avslutning 30 juni 2009 har miljöbilspremien kostat drygt 500 miljoner kronor, fördelat på över 50 000 privatbilister som fått 10 000 kronor var i premie. Utan premien skulle vi inte ha en andel miljöbilar av nybilsförsäljningen kring fyrtio procent, skyhögt över något annat land i Europa och tio gånger mer än andelen för bara fem år sedan. Men det är märkligt att en diesebil fått samma premie som biogas-, etanol- och elbilar, trots att de sistnämnda har mycket lägre

Under 2009 registrerades 7 413 nya miljöbilar, motsvarande 38,0 % av årets nybilsförsäljning, att jämföra med 34,1 % under 2008.

Tabell 1: Nyregistrerade miljöbilar per typ för 2009.

Gasbilsregistreringarna ökade kraftigt även om det har skett från en låg nivå. I t.ex. Skåne län sjudubblades gasbilsregistreringarna och i Stockholms län femdubblades antalet nyregistrerade gasbilar. En viktig förklaring till den ökade gasbilsförsäljningen är ett ökat modellutbud.

Koldioxidutsläppen från nyregistrerade bilar sjönk under 2009 med 9 gram/km till 165 gram/km.

Gröna Bilister är kritiska till regeringens beslut om slopad fordonskatt under fem år för miljöbilar eftersom det främst gynnar dieslebilar som precis klarar gränsen för miljöbilsdefinitionen, medan biogas- och elbilar med mycket större klimatreduktion relativt sett missgynnas. Gröna Bilister menar också att gränsen för miljöbilsdefinitionen bör skärpas till 100 g CO₂ per km för fossilbränsle-drivna bilar och 60 g fossil CO₂ för bilar på förnybara bränslen, kombinerat med krav på att tanka rätt. Gröna Bilister föreslår ett fordonskattesystem enligt fransk bonus-malus-modell, kostnadsneutralt för staten men kraftigt styrande i grön riktning, allt som svar på regeringens skrivelse om fordonsbeskattning.

Föreningens verksamhet

Gröna Bilister hade under 2009 cirka 1 100 betalande medlemmar inkl ett hundratal familjemedlemmar. Medlemsantalet har minskat med drygt hundra medlemmar sedan föregående år. Tidningen Trafik & Miljö har distribuerats till kring 2 000 adresser. Tidning nummer 2-09, innehållande årets lista av Miljöbästa bilar, spreds, via Göteborgsposten till 150 000 mottagare. Föreningens elektroniska nyhetsbrev, Miljöbilens värld, distribuerades vid årets slut till 19 000 personer.

Styrelse & övriga förtroendevalda

Styrelsen bestod efter 2009 års årsmöte i april av Jakob Lagercrantz (ordf.), Alingsås, Martin Prieto Beaulieu, Stockholm, Kristina Birath, Västerås, Tobias Smedberg, Stockholm, Anders Wijkman, Stockholm, Christoffer Widgren, Stora Höga, Frances Sprei, Göteborg samt Jonas Lööf, Växjö, som suppleant. Styrelsen har under året haft fyra möten.

Gröna Bilisters ordförande, Jakob Lagercrantz

Till valberedning utsågs i april 2009 Maria Losman (ordf), Tomas Kåberger och Michael Koucky. Som föreningsinterna revisorer utsågs Maria Gardfjell (ordinarie) och Sebastian Bäckström (suppleant).

Personal

14 personer har blivit avlönade av Gröna Bilister under året. Förutom Gunnar Hadders, Kristina Andersson, Anders Forsare, Gun Lange och Cecilia Carlqvist vid kansliet har detta gällt:

- Martin Prieto Beaulieu som projektledare
- Mattias Goldmann som PR-ansvarig under perioden januari-februari 2009 samt som redaktör för nyhetsbrev hela året.
- Jakob Lagercrantz inom Miljöbästa bilar
- Kristina Birath och Ola Larsson inom Inte Bilan Under Bilan
- Per Östborn inom kommungranskningar

Föreningens kostnader för löner under 2009, inkl. arbetsgivaravgifter, slutade på 1,2 miljoner kr.

Miljöbästa Bilar 2009

Gröna Bilister tillämpade för listan Miljöbästa bilar 2009 tuffare miljö- och säkerhetskrav än den statliga miljöbilsdefinitionen. Organisationen satte gränsen för fossilbränsle drivna bilar vid 110 gram koldioxid per kilometer. För bilar drivna med biogas eller etanol fanns ett krav på högsta tillåtna energiförbrukning. 31 bilar klarade kraven.

Vinnare utsågs av fyra jurygrupper bestående av småbarnsföräldrar, pensionärer, miljöchefer respektive motorjournalister. Två av grupperna hade Passaten som listetta, och detta gav modellen förstaplaceringen.

De tre första platserna, med de sammanslagna poängen från de olika jurygrupperna:

- Passat 1.4 TSI Ecofuel 20 p
- Ford Focus 1.8 FFV 13p
- Ford S-max/Citroen C4 Bioflex 10 p

Granskningar av kommuners arbete

Under år 2009 genomfördes sju kommungranskningar. Granskningarna beställdes och bekostades av kommunerna själva. De sju granskade kommunerna var Göteborg, Helsingborg, Katrineholm, Motala, Skövde, Upplands Väsby och Östhammar. Göteborg fick som första kommun i landet högsta betyg, tio stjärnor, då kommunen granskades i juni. Det gav föreningen en anledning att inleda en förnyelse av granskningarna. Fram till 2009 har kommunerna bedömts ganska generöst eftersom det lokala miljöarbetet inom bilismens område varit i en nybörjarfas. Förnyelsen av granskningarna genomfördes under hösten. Förutom att en strängare bedömning började tillämpas vidgades gransknings omfånget något. Större fokus läggs nu på hur effektivt de kommunala fordonen används, och på insatser för att få igång lokal produktion och distribution av förnybara bränslen och el.

Även initiativ till bättre stadsplanering tas upp. Uppföljningen av granskningarna har också utvecklats något. Som en del av beställningen erbjuds nu kommunerna regelmässigt diskussion om utfallet av granskningen och möjligheterna som finns inför framtiden, samt hjälp med framtagande av kommunala dokument som upphandlingspolicier och trafikstrategier. Den första kommun som granskades enligt det nya systemet var Upplands Väsby.

Miljöbästa bränsle 2009

Gröna Bilister presenterar i juni den första Bästa bränslegranskningen, en granskning som fokuserade på bränslenas faktiska egenskaper när de tankas på mack i Sverige, med hela deras livscykelpåverkan. Marknadens bränslen granskades utifrån bränslenas klimatpåverkan, energieffektivitet, mark- och

vattenanvändning, påverkan på biologisk mångfald, hälsopåverkan, arbetsvillkor vid produktion och inverkan på mänskliga rättigheter samt bidrag till fattigdomsbekämpning. Biogasen blev vinnaren 2009 eftersom den visades ha lägst negativ påverkan på nästan alla de områden som granskades.

Taxi

Gröna Bilister har engagerat sig mycket i taxis omställning i grön riktning. Gröna Bilister publicerade i februari en rapport om taxis miljöarbete. Det enskilt viktigaste ett taxibolag kan göra för att minska sin miljöpåverkan är att byta till miljöbilar. 42 procent av landets taxibolag har inga miljöbilar alls. Bara tre mindre taxibolag har enbart miljöbilar.

Earth Hour

Gröna Bilister medverkade den 28 mars i Earth Hour vilket innebar att vi släckte ljuset och stängde av all elektronik utrustning på kansliet.

Rapporter

Gröna bilister har publicerat fem rapporter under 2009.

Juni	Farväl till fossilerna - så ska bensinbilen bort
Juni	Bästa fordonsbränsle 2009
April	Biobränslen fordon i Värmland
Mars	PM taxi mars 2009
Feb	PM klimatkompensation bilagenter

Trafik & Miljö

Under 2009 har Gröna Bilister utgivit fyra nummer av medlemstidningen, Trafik & Miljö.

Projektansökningar

Gröna Bilister lämnade under 2009 in följande projektansökningar:

Naturvårdsverket våren 2009

- Behålla eller skrota gamla bilen - beviljades ej
- Elbilar och plug-in Hinder att övervinna - beviljades ej
- Omställningens motkrafter - beviljades

Vägverket våren 2009

- Miljöbil åt alla - beviljades ej

Svenska Lantbruksveckans Fond, hösten 2009

- Fortbildning av lärare vid fordonsteknisk utbildning på gymnasienivå - beviljades ej

Vägverket hösten 2009

- Verksamhetsstöd - beviljades

Konsumentverket

- Verksamhetsstöd - beviljades
- Organisationsstöd - beviljades

Vägverket hösten 2009:

- Inte bilen under milen - Fokus kommuner och företag - beviljades ej
- Hälsosammare, trafiksäkrare och klimatsmartare transport till och från skolan och förskolan - beviljades ej
- Kommungranskning - Årlig ranking av kommunernas arbete för en grönare bilism - beviljades

Remissvar och andra yttranden

- Miljömålen i nya perspektiv
- Nationell plan för transportsystemet 2010-2021
- Kvotpliktsystem för biodrivmedel
- Stockholms län infrastrukturplan
- Synpunkter utbildning Sparsam körning till Vägverket
- Skattebefrielse personbilar
- Effektivare skatter klimat energi
- Återvinning bensinångor
- Svanenmärkning av Fordonsdäck
- Vägverkets lägesrapport om vinterdäck
- Klimat- och energistrategi för Uppsala län
- Energieffektiviseringsutredningarna SOU 2008:25 och SOU 2008:110
- EU:s direktiv om märkning av däck
- EU:s direktiv om energimärkning
- Miljöstyrningsrådet - Upphandling fordon:
 - Säkerhetskrav
 - Lätta fordon
 - Tunga fordon
- Producentansvar för bilar och bilskrottningsförordningen

Inte bilen under milen

Gröna Bilister och Sjukgymnastförbundet vill med ett kraftfullt påverkansarbete bidra till ett trend-brott, där människors bildligt talat blir bättre på att lämna kvar bilnycklarna i hallen när de går hem-ifrån. Arbetet har bedrivits inom projektet Inte bilen under milen.

Syftet med projektet är att visa hur olika vardagstransporter med bil kan ersättas med gång, cykel och kollektivtrafik. Projektet vill särskilt slå ett slag för aktiva transporter i samband med att man ska färdas till jobbet, gå till skolan, handla, träffa vänner etc., vardagsaktiviteter för att få ihop livspusslet. Kampanjen genomförs mot tre målgrupper separat: politiker, kommuner och allmänhet.

Almedalen

Under politikerveckan i Almedalen invigdes kampanjen med två riksdagsledamöter som symboliskt befriade en inlindad cykel. Den ene var Sven Bergström, centerpartist från Hudiksvall och ledamot av riksdagens trafikutskott. Den andra var Gunvor G Ericson, miljöpartist och ledamot av socialförsäkringsutskottet. Vid kampanjlanseringen utlovade de båda politikererna att arbeta för ett gemensamt seminarium i riksdagen om hur det kan göras lättare att avstå från bilen för korta resor.

Allmänheten

Inom kampanjen genomfördes en Sverigeturné under september. Den omfattade informationsinsatser på orter i Sverige i form av informationsbord på gator och torg, öppna föreläsningar och affischer. Turnén dokumenterades aktivt på hemsidan, Facebook samt Twitter.

En storstadssatsning gjordes i Sveriges tre största städer under vecka 40. Den bestod av allmänna affischeringar och tåg med levande reklampelare som bar sandwichskyltar. Det gjordes även en aktion med spridning av cykelsadelskydd med budskap på. Under samma tidsperiod och tre veckor framåt fanns även en radioreklam för kampanjen att höra i musiktjänsten Spotify och på radiokanalen NRJ med "rikskändisar" som Katarina Ewerlöf, Anders Ekborg och Morgan Alling. Det gav bra resultat med närmare 9 000 unika besökare på kampanjens webbplats under en vecka.

Till projektets facebookgrupp har 503 personer anslutit sig och tagit aktivt del av information som finns där. Bland de anslutna finns en hel del kända namn, såsom politikerna Margot Wallström, Anders Ygeman, Gunvor G Ericson, Sven Bergström och Jens Holm, artisterna Kajsa Grytt, Asha Ali, Britta Persson, Peter Wahlbäck och Claes Jansson samt professor Hans Rosling och friidrottare Stefan Holm.

Via hemsidan har privatpersoner kunnat ansluta sig till kampanjen och lova att anta utmaningen. Vid dagens datum har 454 personer anslutit sig till kampanjen. De kan utifrån innovationsforskning beskrivas som early adopters!

Kommuner

Fokus mot kommunerna har hittills varit att ta fram en utmaning där kommunerna lovar följa ett antal riktlinjer. Vid dagens datum har ett tiotal kommuner anslutit sig till kampanjen. Ett riktat utskick har även gjorts till alla kommuner. Det har ännu inte givit något stort genomslag.

Mer omfattande information om projektet finns på hemsidan www.intebilenundermilen.se.

Inte Bilen Under Milen

Det framkom när Gröna Bilister och Sjukgymnastförbundet höll seminarium för riksdagsledamöter och speciellt inbjudna gäster den 25 november i riksdagen. Detta var en grandfinale på kampanjen Inte Bilen Under Milens första år med titeln: *Ökade satsningar på Aktiva Transporter – ger en både förbättrad miljö och folkhälsa*. Panelen bestod av representanter från alla sju riksdagspartierna som antingen satt i trafik, miljö och jordbruk eller soci-

Media

Föreningen har under 2009 släppt cirka 120 pressmeddelande till riksmidia och lokalpress. Gröna Bilister har publicerat ett 20-tal debattartiklar på egen hand och tillsammans med samarbetspartners. I samband med att lokala granskningar av kommunernas miljöarbete presenterats har pressträffar hållits och debattartiklar publicerats lokalt.

Gröna Bilister i cyberrymden

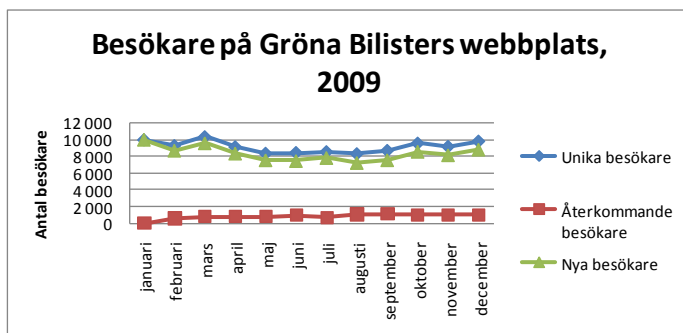
Gröna Bilister finns på en rad olika ställen på nätet. Vi har startat en Facebook-grupp där vi har 104 medlemmar. Vi finns också på twitter, <http://twitter.com/gronabilister>

Om du är nyfiken på de biltester som vi gjort, gå in på www.youtube.com, och sök efter Gröna Bilister. Då kommer du hitta testet av Volkswagen Passat EcoFuel och Honda Insight Hybrid. Vi kommer successivt att komplettera med flera tester.

Hemsida

Gröna Bilister har genomsnitt 9 000 unika besökare per månad.

Föredrag och representation

Föreningen har under året blivit inbjudna till och deltagit vid en stor mängd nationella och lokala möten om miljöbilar, biobränslen, bilpooler etc. Det handlar sannolikt om mellan 30 och 50 tillfällen.

Riktlinjer för medlemsförmåner

Gröna Bilister medlemmar har möjlighet att utnyttja en rad rabatter hos företag som föreningens slutit avtal med. Föreningens kansli har under året tagit fram riktlinjer för vilka krav som ska ställas på dessa medlemsförmåner. Kraven ska också ställas på s.k. ”give aways” och material som används inom kampanjer som Gröna Bilister driver för Gröna Bilister.

Medlemskap i förbund och nätverk

Under år 2009 har Gröna Bilister varit medlem i:

- NTF
- European Federation for Transport and Environment (T&E)
- European Road Safety Charter

Medlemsrabatter

Som medlem i Gröna Bilister erbjuds man rabatter hos några framsynta företag som arbetar aktivt med att minska den negativa påverkan på miljön. Under året har kansliet tagit fram nya riktlinjer för ”give aways”, medlemsförmåner och kampanjmaterial. Dessa riktlinjer har tagits fram för att föreningen ska försäkra sig om att de produkter som förmedlas som uppfyller högt satta miljökrav och sociala krav.

Företagssponsor

Taxi 020 har varit för företagssponsor under 2009.

Samarbetspartners

Under året har Gröna Bilister samarbetat med Svenska Gasföreningen, Biogas Öst, MyBike, Strida, Hertz, Active Driving, Klimatsmart.se och Sjukgymnastförbundet.

Ekonomi

Föreningens ekonomi för 2009 redovisas i resultat- och balansräkning. Årets resultat blev cirka -253 362 kr. Ovanligt många projektansökningar har avslagits, och medlemsantalet har inte ökat.

Tack

Det är en förmån att få arbeta mot en miljöanpassad utveckling av fordon och det hållbara transportsamhället inom Gröna Bilisters ramar. Ett stort tack till ihärdiga styrelsemedlemmar som med idéer, engagemang och kunskap gör Gröna Bilister till en av de viktigaste rösterna för miljöutveckling och fordon. Ett stort tack till medarbetare vid vårt kansli och runt om i Sverige. Och ett stort tack till dem som gör arbetet möjligt, medlemmar och bidragsgivare i myndigheter och företag.

Verksamhetsberättelsen är framtagen av Cecilia Carlqvist.